Laboratoriemedicin

Godkänt datum 2026-10-09

X-Specialanalys

Bakgrund

Det kan ibland vara av värde att utföra en analys på en vätska som inte utgörs av de vanligt förekommande vätskorna, som blod, plasma, serum, likvor, urin och ledvätska (t ex NT-proBNP i ascitesvätska), eller att på de vanligt förekommande vätskorna utföra en analys som normalt sett inte utförs på dessa vätskor (t ex NT-proBNP i ledvätska). De vätskor som oftast kommer i fråga i dessa undantagsfall är vätska från bukhålan (ascitesvätska), pleurahålan (utgörs av ”området” mellan lungornas yta och bröstkorgsväggen), abscess (lokal ansamling av var), cysta (vätskefylld blåsa), hjärtsäcken (perikardvätska), men även vätskor som kommer från olika typer av drän. Vanligtvis utförs X-Specialanalys med motsvarande plasma-/serum-metod.

”X-Specialanalys” används endast om önskad analys inte finns i ”X-Analyser på Atellica, Cobas och osmometer”

Svar/Tolkning/Bedömning

Indikationerna för att utföra dessa analyser är många och i de flesta fall har beställaren erfarenhet av att tolka de önskade analyserna. Dock ska det betonas att analyserna inte är optimerade för att utföras på dessa vätskor, varför resultaten ska tolkas med försiktighet.

Metodik/mätprincip

Se metodbeskrivning för aktuell analyt (plasma/serum).